

3. januar 2019

Sagsnr.
2018-0342538

Dokumentnr.
2018-0342538-1

Sagsbehandler
Anne-Dorthe Kabell-Jensen

Orientering til BUU om Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet

Regeringen har den 18. december 2018 fået vedtaget en ny lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, hvis formål er at forebygge ungdomskriminalitet ved et Ungdomskriminalitetsnævn, som skal træffe afgørelser for børn og unge mellem 10-17 år om straksreaktioner og forbedringsforløb. Loven er gældende pr. 1. januar 2019.

Loven pålægger ikke Børne- og Ungdomsforvaltningen myndighedsforpligtelse. Børne- og Ungdomsforvaltningen skal dog bl.a., som beskrevet i nedenstående, oplyse relevante informationer om barnet/den unge hurtigere end hidtil.

Lovens betydning for Børne- og Ungdomsforvaltningen ligger således i kortere frist ift. levering af skoleoplysninger samt opmærksomhed på sanktioner ifm. loven – herunder straksreaktioner, som er beskrevet i nedenstående og kan kræve tilstedeværelse på skoler og klubber.

Ungdomskriminalitetsnævnet

Med loven etableres et Ungdomskriminalitetsnævn i alle politikredse bestående af en dommer, en politifaglig og et socialfagligt medlem, der skal behandle sager, hvor 10-14-årige og 15-17-årige er mistænkt eller dømt for alvorlig eller omfattende kriminalitet.

Ungdomskriminalitetsnævnet skal med lovforslaget træffe afgørelser om såkaldte straksreaktioner og forbedringsforløb. En straksreaktion kan bestå i at bidrage til at genoprette forrettet skade eller deltage i andre aktiviteter med genoprettende formål, herunder udføre samfundsnyttigt arbejde. Det er en betingelse for, at Ungdomskriminalitetsnævnet kan pålægge en straksreaktion, at der foreligger oplysninger om, at barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare. Det vil fx kunne være oplysninger om kriminalitet, ulovligt skolefravær eller anden forsømmelse af undervisningspligten, alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer, eller at barnet/den unge forud for sagen har nægtet at samarbejde med relevante myndigheder om løsning af sine problemer.

Fagligt Indhold og Kvalitet

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

E-mail
G40K@kk.dk

EAN nummer
5798009371201

Dvs., at straksreaktionen forudsætter, at der fra kommunen er afgivet relevante oplysninger om barnet/den unge, herunder fx oplysninger fra skolerne om fravær.

Et forbedringsforløb skal været et skræddersyet forløb for barnet/den unge og kan være en handleplan med en varighed på op til to år, i helt særlige tilfælde op til fire år, indeholdende en eller flere konkrete foranstaltninger, fx at barnet indgår i en aflastningsordning eller anbringes på en døgninstitution.

Forbedringsforløbets foranstaltninger svarer i vid udstrækning til foranstaltninger efter § 52 i lov om social service. Ungdomskriminalitetsnævnet vil både kunne fastsætte forbedringsforløb med og uden samtykke fra barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne.

Betingelserne for fastsættelse af et forbedringsforløb med samtykke svarer til betingelserne for at fastsætte foranstaltninger § 52 i lov om social service. Det er således en betingelse for at fastsætte et forbedringsforløb med samtykke, at det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets eller den unges særlige behov for støtte.

Betingelserne for at fastsætte forbedringsforløb uden samtykke svarer til betingelserne for at fastsætte den pågældende foranstaltning uden samtykke efter §§ 56, 57 b og 58 i lov om social service.

Når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets/den unges særlige behov for støtte, og formålet med foranstaltningen skønnes at kunne opnås uanset det manglende samtykke, kan der uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverne fastsættes, at barnet eller den unge skal:

- tage ophold i ungdomsklub, uddannelsessted el. lign.,
- modtage behandling af sine problemer, eller
- have udpeget en fast kontaktperson.

Når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og det vurderes, at et frivilligt samarbejde ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer, kan det uden forældremyndighedsindehavernes samtykke fastsættes, at barnet/den unge skal:

- være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt,

- have formidlet praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver og i den forbindelse modtage udbetaling af godtgørelse, eller
- modtage anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

Endelig kan barnet/den unge som led i forbedringsforløbet anbringes uden for hjemmet uden samtykke. Betingelserne svarer til betingelserne efter § 58 i lov om social service.

I sager om børn/unge i alderen 10-14 år skal ungdomskriminalitetsnævnet også bestå af en børnesagkyndig, når der træffes afgørelser om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, anbringelse på delvist lukkede eller sikrede døgninstitutioner, samvær og kontakt, tilbageholdelse under en anbringelse mv.

De 10-14-årige får ikke deres skyldsspørgsmål prøvet i retten, så en anbringelse udenfor hjemmet kan ske på baggrund af mistanke alene. Med undtagelse af afgørelser om anbringelser, samvær og gennemførelse af børnefaglig undersøgelse, kan nævnets afgørelser ikke påklages til Ankestyrelsen, som tilfældet er i dag med Socialforvaltningens afgørelser.

De 15-17-årige, som fortsat kan straffes efter straffeloven, vil få deres sag og dermed skyldsspørgsmål prøvet i retten. Der lægges op til hurtigere sagsbehandling (maks 30 dage fra sigtelsestidspunktet til sagen sendes i retten, undtaget voldtægtssager, hvor fristen er 60 dage). Der har hidtil været en lang ventetid for unge, der har begået kriminalitet til en eventuel dom afsiges. For unge, der har fået deres sag behandlet i ungesamråd forud for en domsafsigelse, har ventetiden været over 200 dage. Ungdomskriminalitetsnævnet tildeles også beslutningskompetence i de sager, hvor domstolene træffer afgørelse herom.

Ungdomskriminalitetsnævnet betjenes af et sekretariat, som forankres under politiet. Socialforvaltningen tildeles dog også en sekretariatsopgave i forhold til at indbringe sagsoplysninger på de unges sager til behandling i nævnet.

Der skal til behandlingen af alle sager i Ungdomskriminalitetsnævnet være udarbejdet en ungefaglig undersøgelse, hvis indhold svarer til en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50. Denne skal udarbejdes af Socialforvaltningen.

Endelig indebærer loven, at der etableres en ungekriminalforsorg, som skal føre tilsyn med, at de indsatser, som ungdomskriminalitetsnævnet beslutter, gennemføres.

Konsekvenser for Børne- og Ungdomsforvaltningen

Jf. ovenstående vil der i forbindelse med den ungefaglige undersøgelse være væsentlig kortere tid til at indhente informationer. For Børne- og Ungdomsforvaltningen vil loven betyde:

- En kortere frist til at levere skole- og fraværsoplysninger til ungeundersøgelsen (tre uger), hvor der førhen var fire måneder til en §50 undersøgelse
- En opmærksomhed på straksreaktioner, der indebærer tilstedeværelse på skoler og klubber. Her kommer Ungdomskriminalforsorgen til at føre tilsyn
- Et generelt øget fokus på fravær

Derudover er der lagt op til, at børn og unge med handicap behandles på lige vilkår i Ungdomskriminalitetsnævnet som andre børn og unge. Københavns Kommune har dog indgivet forslag til, at det gøres tydeligt i screeningsprocessen, såfremt barnet/den unge har et handicap. Herunder om børn/unge med handicap kan undtages eller om der vil kunne foretages tiltalefrafald.

Københavns Kommune har ligeledes ønsket at få præciseret det konkrete indhold af en straksreaktion til hvilken aldersgruppe samt hvordan straksreaktionerne skal fuldbyrdes.

Information om loven sendes ud medio januar til skoler og fritidscentre.